

1976ನೇ ಇಸವಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಶಾಸನದ 47ನೇ ಕಲಮಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಏಕಲ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಮತದ ಮೂಲಕ ಅನುಪಾತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ನೀತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯು ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ತೆರವಾದ ಸೆನೆಟ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರಕಿತು

ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳು

(1) ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವ ವಿಚಾರ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೇಜಿಯವರ, ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಾದ ಕೊತ್ತನಹಳ್ಳಿ, ಒಡೆಯನಪುರ, ಅಂಜೀಪುರ, ನಾಗನಾಪುರ, ಬೆಳ್ಳುವುಂಡಿ, ನೀಲಗೌಡನವುಂಡಿ, ಬಸವೀಡು, ಅಂಜನಾಪುರ, ಯಡಿಯಾಲ ಬಸವನಹಳ್ಳಿ, ಬಂಕಳ್ಳಿ, ಮಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಕಾಡಾನೆಗಳ ಕಾಟದಿಂದ, ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಫಸಲನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಹಾಗೂ ತಂಗಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ತೋಟವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಆದುದರಿಂದ ಕಾಡಾನೆ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆದು ಜೀವಹಾನಿ ಮತ್ತು ಫಸಲು ನಷ್ಟ ತಪ್ಪಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರಣ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಇ.ಬಿ. ಶಂಭುನಾಥ್ (ಅರಣ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು) :- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೇಜಿಯವರ, ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದಂಥ ಎಂ. ಮಹದೇವ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸಿ.ಆರ್. ಸಗೀರ್ ಅವರಾದ ಇವರುಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 22-11-90ರಂದು ಒಬ್ಬರು ಆನೆ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ರೂ. 5,000 ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಧನವಾಗಿ ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಇವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನರಸಿಂಹರಾಜಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆನೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರದಿಯಾದ ಮೂರು ಬೆಳೆ ನಾಶ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 3050-00 ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಧನವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆನೆಯಿಂದ ಗಾಯಗೊಂಡ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಓ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ ಎಂಬುವವರಿಗೆ ರೂ. 2,000 ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಧನವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಆನೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬೆಳೆ ನಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ದೂರುಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಆದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆಯ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಟುಮಟಾ ಬಾರಿಸಿ ಹುಸಿಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಆನೆಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಸುವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳು ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿರುವ ಹಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳ ನೊಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 1990-91ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 45 ಬೆಳೆ ನಾಶದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 30 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 18,175-00 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಧನವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಫಿಫ್ತವೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. 1988-89ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಆನೆಯ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ತಲಾ 10,000-00 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಧನವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 1989-90ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದು 40,000 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಧನವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 1990-91ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 22-10-90ರಂದು ಆನೆ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಿಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚಯ್ಯನ ಮಗ ಬಸವಯ್ಯನವರಿಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಕಾಡಾನೆಗಳು ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾಡಿನೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ :- ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾಡಾನೆಗಳ ಕಾಟ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಂದಕಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಆನೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ರೈತರು ನಮಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನವನ್ನು ತೋರಿಸುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಹೋದರೆ ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ, ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಗೋಳು ಹೊಯ್ಯಿಕೊಂಡರೆ, ರೈತರು ತಿರುಗಿಬಿದ್ದರೆ, ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ರೈತರನ್ನು ಕಡೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ. 3 ವರ್ಷದ ಒಂದು ತೆರಿಗೆನ ಸಸಿ ಸಾಕಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಸಸಿ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು? ಇವರು 10 ರೂ. ಒಂದು ಸಸಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತ 10-12 ರೂ. ಕೊಟ್ಟು ಸಸಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು, ಗುಂಡಿ ತೋಡಬೇಕಾದರೆ 50 ರೂ. ಕೊಡಬೇಕು. 3 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ತೆರಿಗೆನ ಸಸಿಯನ್ನು ಆನೆ ಬಂದು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೊಡುವುದು ಸುಮಾರು 10 ರೂ. ಈ 10 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ತಿಂಗಳು ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಕಂದಾಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಂತೆ. ಅವರು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಫಸಲು ನಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆನೆಗಳು ಕಾಡಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಂದಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ಕಂದಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರ ಫಸಲು ಹಾಳಾಗಿ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಸಲು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ. ಆ ಫಸಲನ್ನು ಸಹ ಆನೆಗಳು ಬಂದು ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಅಮಾನತ್ತುಗೊಳಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಇವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ರೈತರಿಂದ ಓಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೀಳುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರು :- ನೀವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ :- ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಹತೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಉಸ್ತುವಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆನೆಗಳ ಕಾಟ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಡ ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಡವರ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ ಪಡ್ಡಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳು ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವಿರುವಾಗ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಸೆಳೆಯುವುದು? ನಿಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

5-10 ಪಿ.ಎಂ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ :- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಸಹ ಅಸಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಬಂದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತುಂಬ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಹಲವಾರು ಜನರು ಕೂಡ ಆನೆಗಳ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬೆಳೆಗಳು

ನಾಶವಾಗಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೂಡುಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಿ. ಹೊಸಳ್ಳಿ ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ರವರು ದಿನಾಂಕ 16-10-1990ರಲ್ಲಿ ಈ ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಏನು ಮೂಡುಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊರ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮೋಟೇಗೌಡ ಎಂಬುವರು ಮೊನ್ನೆ 22ನೇ ತಾರೀಖು ಆನೆ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲವಲ್ಲ, ಆನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮೂಡುಗೆರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆನೆ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ 8 ಜನರು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರವಾದರು ಏನು? ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತ್ತರೆ ಕೇವಲ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಾವು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾದವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರವೆಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ನಾಶವಾಗಿರಲಿ, ಒಂದು ಎಕರೆ ನಾಶವಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಐದು ಎಕರೆ ನಾಶವಾಗಿರಲಿ, ಭತ್ತ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಯಿತೆಂದರೆ 15 ರಿಂದ 20 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ವರೆಗೆ ಭತ್ತ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ತಾವು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಮುನ್ನೂರು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಆ ರೈತರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ತಾವು ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅದರ ಎರಡರಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿರಲಿ, ಅರ್ಧ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿರಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತತ್‌ಕ್ಷಣವೇ ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೊಡ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಡಿ.ಎಫ್.ಒ. ಅಥವಾ ಆರ್.ಎಫ್.ಒ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಟರ್‌ರವರೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪುಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಸತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಿನ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಟರ್ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಜನರು ಹೋಗಿ ಅವರ ಕೈಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಬನ್ನಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ, ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿಬನ್ನಿ, ತಾವು ಬಂದು ಏನಾದರೂ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವರು ರೆಪ್ಲೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಟರ್ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆನೆಯ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮೃತರಾಗಿರುವವರನ್ನು ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ ಎಂದರೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ತಾತ್ಕಾರ ತಾಳಿದರೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಳಕಳಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟೇ ಎನ್.ಆರ್. ಪುರ, ಕೊಪ್ಪ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಎನ್.ಆರ್. ಪುರದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಕೆ.ಸಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ ಅವರನ್ನು ಆನೆಯ ಫಾಸಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಪರಿಹಾರ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಆನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟನ್‌ಷನ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಿಷ್ಟೇನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂಥ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಆನೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರು ಬಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಹದೇವ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಕವನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆನೆಗಳು ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಳೆನಾಶ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಜನರನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ : ಅನೇಕ ದಾಳಿಯಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾದರೂ ಏರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ಸಸಿ ನಾಶವಾದರೆ 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಸಿ.ಆರ್. ಸಾಗೀರ್ ಅಹಮದ್ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಯವರೇ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಅನೆಯ ತುಳಿತದಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 1989-90ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರು ತುರ್ತಾಗಿ ಬಂದು ನೋಡುವಂಥ ಸೌಜನ್ಯ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೌಜನ್ಯತೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವತ್ತು ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಯ ವಿಚಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ. ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ತಾವು ಭೇಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನಾಹುತಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನೆಂಟರು ಬಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆ ಅದು, ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭದ್ರಾ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 4 ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಲಾ 5-5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇ ತುಳಿದು ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗಾಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸತ್ತವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಪಾಪದಾನು, ಕೊಲೆಗಾರ ಅನೆಯ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತರೆ ಅವನಿಗೆ 50 ಸಾವಿರದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವೇನಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡಜನರು ಇಂಥ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 50 ಸಾವಿರದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮರ್ಲೆ ಮತ್ತು ಅಮಳೆ ಎಂಬ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿರತೆ ಮತ್ತು ಹುಲಿಗಳ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇ ಬೇರೆ, ಚಿರತೆ ಬೇರೆ ಅಂದರೆ ಕಷ್ಟನಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟನಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 5 ಹಸುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಹುಲಿ ತಿಂದು ಹಾಕಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 300 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅದರ 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಒಂದು ಸಿಂಧಿ ಹಸುವನ್ನು ಹುಲಿ ಸಾಯಿಸಿದೆ. ಸಿಂಧಿ ಹಸುವಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಇ.ಬಿ. ಶಂಭುನಾಥ್ (ಅರಣ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಮಹದೇವ್, ಮೋಟಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾಗೀರ್ ಅಹಮದ್ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಲೆ ನಾಶ ಮತ್ತು ಮೃತರಾದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಚಿರತೆ ಮತ್ತು ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ.....

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ : ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರು : ಇದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ : ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾದುದರಿಂದ ನಾನು ನಿಯಮವನ್ನು ಮುರಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ; ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ಹಾವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರು : ನೀವು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಲೋ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ : ನಾನು ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ, ಬೇಜಾರಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮತ್ತು ಸಭಾನಾಯಕರು ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರು : ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಈಲ್ಡ್ ಆಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಇ.ಟಿ. ಶಂಭುನಾಥ್ : ಅನೇಕ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಫೆನ್ಸಿಂಗ್ ಹಾಕಿ ಕರೆಂಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ : ಸಚಿವರೇ, ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೊರುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಇ.ಟಿ. ಶಂಭುನಾಥ್ : ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಹಾವಳಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ : ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನೀವು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರು...

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ : ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವನು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಹನುಮೇಗೌಡರೇ, ತಾವು ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿರಿ, ತಮ್ಮ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ : ಇಲ್ಲಿ ಸಭಾನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ : ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಅವರ ಉತ್ತರ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ?

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ : ಈ ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯ. ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ : ಸ್ವಲ್ಪ ತಾವು ಈಲ್ಡ್ ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನಂದರೆ, ವಿಷಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಬಹಳ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು.

Prof. M.D. NANJUNDASWAMY : I am the youngest member of this house.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ : ತಾವು ಸದನಕ್ಕೆ ಹೊಸಬರಾದರೂ ಬಹಳ ಹಿರಿಯರಿದ್ದೀರಿ. ಚ್ಚಾನವೃದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ :- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಬೇಕು ತಾವು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ :- ನಾನು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಕಿದಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಮುರಿಯತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ನಾಳೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ. ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಠ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರೇ, ತಾವು ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿರಿ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಮಾನ್ಯ ಅರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡ ಸ್ವಾಮಿ :- ಅರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಇದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :- ಬೇರೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ದಯವಿಟ್ಟು ಹಠ ಮಾಡಬಾರದು.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ :- ಮೂರು ದಿವಸದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಮಾನ್ಯ ಅರೋಗ್ಯ ಸಚಿವೆಯರು):- ನಿಯಮ 334ರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡಿ ತಾವು.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ :- 334 ಅಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಿ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ:- ಅವರು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬರುವವರು. ಆನೆಯನ್ನು ದಿವಸ ನೋಡುವವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ :- ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ನಾನು?

Prof. M.D. NANJUNDASWAMY :- Why I am insisting on this because I know the way the forest officers are behaving.

MADAM DEPUTY SPEAKER :- You have many other ways of bringing it. ತಾವು ಹೇಳುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

* * *

2. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟಡದ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ :- ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟಡದ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

(* ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಿಲ್ಲ)